

jati v brezverske. — Nemškemu cesarstvu bo letos zmanjkalo 40 milijonov; francoske milijarde so že zapravili. — Francozi pa dobro gospodarijo, prihranili bodo 17 milijonov. — Angleži so slišali, da bi Francozi, Španjci, Italijani in Grki hudi bili, če bi Egipt ali Kandija prišla v angleško oblast. Vsled tega so Angleži precej omolknili in celó turškemu sultanu povedali, da mu z vojniki gotovo ne pridejo na pomoč. To je Turka tako potrló, da je sklenil Rusa iti prosit za mir ali vsaj za premirje. Grki so pa vsled tega silno iznemirjeni. Bojijo se namreč, da bi se iztočno ali turško prašanje ne rešilo brez ozira na njih, ker so do sedaj roke križem držali in gledali, kako so Slovani svojo kri prelivali v strašnem boju zoper turškega divjaka. Grki hočejo torej nekaj storiti, dokler je še čas in pošiljajo mnogo dobro orožanih prostovoljcev v Tesalijo, Epir in Kandijo. Tukaj so se kristijani že vzdignili zoper Turka in v Apokoroni proglasili provizorično ali začasno vladó. Turški sultan je starega velikega vezirja, Edhem-pašo, odstavil in na njegovo mesto pozval miruljubivega Hamdi-pašo. V ruski glavni stan je pa odposlal Server-pašo in Mehemed-pašo, naj skušata sklenoti mir z Rusi. Ali sta kaj opravila ali ne, to še ni znano.

Vojska za svobodo turških kristijanov.

Pretočeni teden je bil za Slovane neznano vesel in slovit, za Turke pa strašno žalosten in poguben. Če se jim ne posreči od Rusov brž miru izprositi, morajo pod strahovitimi udarci brž onemoči. Tretja turška vojska, namreč ona v Šipkinem klanecu je uničena, Niš od Srbov vzet, Barski grad v črnogorski oblasti, 150.000 Rusov na stezi v Adrianopol in Carigrad. Godilo se je pa tako: veliki knez Nikola je ukazal 3 generalom: Gurko-tu, Karzovu in Radeckiju iti čez Balkan; Gurko je to storil prvi in že 3. jan. prodrl v Sofijo. Karzov je 2. 3. 4. in 5. jan. splezal skoz Trojanske klanee, kder je 4 turške šance vzel in 500 Turkov pobil ter zaplenil veliko živeža, obleke in streljiva. Njegovi ljudje so veliko trpeli, 70 vojakov mu je zmrznilo; toda 6. jan. je stal že unkraj Balkana v Kosnici in začel tiščati proti Filipopelnu. V Šipkinem klanecu je pa Radecki miren ostal do 9. jan. Med tem sta pa Mirski in Skobeljev tako opazno, prvi na izhodni, drugi na zapadni strani, po snegu in ledu zmuznila čez Balkan, da Turki nič niso slutili, kako so jim Rusi že za hrbtom; 9. jan. okoli 11. ure zgrabi Radecki od preja, boj se začne od vseh strani in ob 6. uri zvečer je cela turška vojska vlovljena namreč: 28.000 mož, 1000 konjev, 12 možnarjev za metanje bomb, 12 težkih in 86 drugih kanonov, 1200 zabojev patron, 200 vozov in 800 šotorjev. To je bil res strahovit udarec za Turka; dolgo in jako krvavo varovani Šipkini klaneci so z veliko in važno stezo vred zgubljeni, ruska-južna armada, 80.000 mož, dere neprenehoma skozi dobljeno sotesko, veliki knez Nikola

sam je tudi ondi šel 14. jan. čez Balkan in se nastanil v Kazanliku na Tulovem polji; brzi kozaki pa so že zaseli železnico od Jambola do Jeni-Sagre in Karabunarja blizu vode Marice, ki teče malo niže mimo Adrianopelua. General Gurko pa od Sofije pred seboj tira Sulejman-pašo tako naglo, da so Turki že Tatarbazarčik zapustili, požgali in se pomaknili v Filipopol, kder utegne Sulejman zajet biti, ker mu Rasi od Šipke sem lahko pridejo za hrbet. Drugo slavno zmago pridobili so pa junaški Srbi; general Lešjanin je namreč vse zašancane vesi in hribe okoli Niša v naskoku vzel, 7. jan. Markovo kulo in Vlasko gnezdo, 8. jan. Gorico, 9. Vinik in 10. zvečer so se Turki udali Srbom. Knez Milan je v staroslavni Niš veselo obhajal svoj vhod, obdan od navdušenih Srbov; v trdnjavi so zaplenili 200 kanonov in 20.000 novih pušek, zajete turške vojake so razorožali in potem spustili. Srbska vojska, ki je do sedaj Niš oblegala, hiti urno in krepko na Kosovo polje v Prištino in Prizren; Belimarkovič je Vranjo vzel in nekateri srbski oddelki so že blizu Mitrovice in Prištine. General Nikolič pa stoji pred Novim-Varošem. Eden oddelek srbske vojske se je združil z Rumuni in napada Vidin. Ob Drini so beseuski Turki hotli vdreti v Srbijo, so pa bili odbiti. Tudi jih pomnoženo število vstašev nadleguje. Tretjo veliko zmago v pretečenem tednu so priborili hrabri Črnogorci. Dva meseca oblegovani grad v Antivaru se jim je na milost in nemilost udal; 2500 turških vojakov so vlovili, 12 težkih kanonov in 800 veder smodnika zaplenili. Veselje med Črnogorci je veliko in zmagoviti Petrovič hiti sedaj, da še se Skadarja brž polasti. Cesarjevič stoji pred Ruščukom ter je zvezo med Razgradom in Šumlo, potem med Šumlo in Slivno pretrgal. Turški prebivalci povsod bežijo v Carigrad in v Azijo, iz Adrianopelua je skoro vse pobegnolo. V Erzerumu se Turkom že tako slabo godi, da so se hotli vdati, če se jim pusti orožje, kar se jim je pa odbilo. Turško brodogeje je hotlo vendar enkrat Rusom svojo jezo pokazati in je po 130 bomb spustilo v pomorska ruska mesta: Eupatorijo, Feodozijo in Anapo. Nekaj hiš se je podrló in par ljudi je bilo ranjenih, več pa Turk ni opravil in je zopet po morju dalje pobrisal.

Za poduk in kratek čas.

Nove črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

III. Kedar se začnejo višji peveljniki zaporedom odstavljati in menjavati, je to gotovo znamenje, da gre z vojsko rakovo pot. Preden se novi poveljnik z vsem zaznani, preteče vselej nekaj časa in ko namisli kaj zdatnega storiti, mora prepričati se, da je bil pravi trenutek zamudil. To je tem pogubniše, kedar nasprotnike vodi pogumen,

duhovit general, kakoršen je vsekako ruski junak Gurko. Sredi decembra p. l. je turški sultan ukazal Sulejmanu, naj zapusti podonavsko pobregje in z 30—40000 vojakov po železnici do Varne in odtod v Carigrad pride. Vendar to je bilo laglje rečeno, kakor pa storjeno; Sulejman je skoro le sam in z praznimi rokami prišel v glavno turško mesto. Tukaj je ogledoval nove šance, kojih je 54 navoženih; 30 večjih, vsaka z 10 kanoni, in 24 menjših, vsaka z 4 težkimi kanoni nasajena; skup je tedaj okoli mesta nastavljenih 396 kanonov. Iz Carigrada se je Sulejman odpeljal po železnici v Adrianopol, drugo glavno mesto evropske Turčije, in potem dalje v Filipopol, v Tatarbazarčik do Ihtimana, ravno prav, da je sam videl, kako so Turki pozaskokama pred strašnimi Rusi bežali. Ves začuden jih vpraša: zakaj bežite, vsaj so visoke Balkan planine, snegom in ledom pokrite, med nami in Rusi? Turki mu pa odgovorijo: hrabri Sulejman, mi tvoji vojaki smo stezo, ki pelja pri Babakonaku in Kamircah iz planin v Sofijo, skrbno varovali, toda strahoviti Rusi so planino pregazili in prišli nam za hrbet, nas zgrabili pri Teškešiju in natepli, da razpršeni bežimo na vse strani, Sofija je že v ruskih rokah, in če nimaš svoje slavne vojske seboj, beži tudi ti, sicer še te bitri kozaki ugrabijo. In tako je tudi res bilo. Na prizorju so se že bliskale dolge sulice brzih kozakov; Sulejmanu upadne srce, vkrène konja in beži nazaj v Tatarbazarčik. In prav je imel, 80.000 Rusov mu je bilo za petami. Godilo se mu je, kakor l. 1800. avstrijskemu generalu Melas-u, ko je Napoleon I. z vojsko naglo čez visoke Alpe vdrl na Laško ter pri Marengi našo nepripravljeno vojno razbil; godilo se mu je, kakor nekdanj Rimljanom, ko je sloviti Hanibal tudi tam, kder pozneje Napoleon I., vkljub silnej zimi prekoračil snežne planine in celó od 50 elefantov 20 spravil v Italijo in tukaj iznenadene rimske armade trikrat zaporedom in strahovito potolkel. Napoleon je rekel: kder zamore tovrno konj čez planino, ondi more tudi vojska čez. In Gurko je bržčas mislil, kder bolgarske koze spležejo čez Balkan, ondi si bo tudi moja vojska našla pot. Ljudje so z Turki vred pričakovali, da bodo Rusi zaradi hude zime nekaj časa v Orhaniji za planinami počivali, potem pa skušali silama vzeti turške šance pri Babakonaku. Tega pa prebrisan Gurko ni storil. Marveč si je poiskal in naredil novo pot čez Balkan nekoliko nasproti zapadu od Orhanija tako, da si tega Turki unkraj planine še niti domislili niso. Kdo bi si neki domislil, da bi 50.000 mož, z kanoni, konji, streljivom vred začelo spravljati se na primer iz Luč čez solčavske planine v Kamnik na Kranjskem, ali pa iz št. Andraša na Koroškem čez Golico v Ivnik in Zeleni travnik na Štajerskem, in sicer sred zime v najhujšem mrazu? In vendar so hrabri in neprestrašeni Rusi toliko djanje izvršili!

Slavni Gurko je svoje vojake v Orhaniji raz-

delil na 2 oddelka, prvi je moral voditi general Veljaminov od Vrateža pri Orhaniji nad Omurgač čez Etropol-balkan v Žilavo unkraj planine, drugi pa je Gurko sam peljal iz Orhanija naravnost pod severnim znožjem Balkana, da bi z njim prodrli čez gore v Čurjan na ravan, na katerej je Sofija. Za ta oddelek so morali saperji carske garde z pomočjo Preobraženskega polka izsekati novo stezo. Delali so jo od 21.—25. dec. in sicer po noči, da bi jih Turki ne zapazili; po dne so pa spali in počivali. Steza izsekana je bila za velik kanonski voz široka; 24. dec. bi jim bila strahovita burja skoraj delo skazila; cesta je bila vsa ledena in polzka kakor steklo. Treba je bilo led sekati, da so mogli z kanoni naprej; celih 24 ur so delali, preden so jih na 5000 črevljev visoki vrh Balkana spravili; 26. dec. zvečer so začeli iti navzdol, toda le po noči, da jih Turki niso zapazili. Gomazenje na vdol bilo je veliko težavnije, kakor na vzgor; kanone so imeli na vrvih ter jih spuščali od drevesa do drevesa; vozove za streljivo so prazne prevažali in streljivo: kroglice, patrone in smodnik čez planino nosili, 4 ure hoda; 31. dec. bila je po 6nočnem delu vsa vojska in vsa vojna sprava srečno zbrana unkraj Balkana v Čurjanu. Veliko več pretrpel je pa Veljaminov oddelek; tukaj so morali kanone raz lafet vzeti, na sani naložiti in samotež čez planino spravljati. Turki so še le 30. dec. zapazili Veljaminovo četo. Silno so se prestrašili. Kar na nos na vrat zapustijo šance pred Babakonakom in se pri Teškešiju postavijo Rusom v bran. Skoro vsako hišo spremenijo v malo trdnjavo. Previdni Gurko pa ne da Turkov od preja napasti, ampak tukaj ukaže le močno streljati v nje, dokler jim general Rauch in Kurov nista prišla od dveh strani za ledje. Na enkrat zadoni strahovito hurrá-klicanje; Rusi zgrabijo Turke od vseh strani, ki začnejo bežati, kamor je le kdo mogel; večina je ulovljena ali posekana; med ulovljenci bil je tudi angleški obrist Baker. Ta stari grešnik je v Aziji in Evropi dolgo Rusom kljuboval, sedaj se jim mora vlovljen pokoriti. Novega leta den so utrjeni Rusi počivali, 2. jan. pa že hitro prodirali proti Sofiji, kder so 3. jan. veseli vhod obhajali. Turki so namreč mesto sami radi zapustili potem, ko so 496 let v njem kristijane strahovali. Mesto ima neizmerno lepo lego. Na veliki in rodovitni ravani, obrobjeni od balkanskih planin, je pozidano na vелеvažni veliki stezi iz Carigrada v Niš in od Sistove ob Donavi do Soluna na egejskem morju. Sofija ima mnogo turških cerkvá, stolno cerkev greškega nadškofa, stolno cerkvo katoliškega škofa, 2 katoliška samostana in okoli 50.000 prebivalcev, med njimi največ Bolgarov. Ti so Ruse z veseljem pozdravili in generala Gurko-ta spremili v stolno cerkvo, kder je bila velika zahvalna meša za priobrojeno svobodo.

Smešničar 3. Oba vesela. „Kako živiš z svojo novo poročeno ženkico?“ vpraša prijatelj

prijatelja v družbi. „Prav veselo“, odgovori vprašani. Ona meče lonce, sklede, piskre in kar koli njej pod roko pride v me. Če me zadene, se veseli ona, če pa ne, se veselim pa jaz, in tako sva obadva vesela!

Razne stvari.

(G. Žnidaržič) lekar v Brežicah, načelnik okrajnemu zastopu in deželni poslanec, je od narodne slovenske stranke postavljen za kandidata v brežiškem, kozijanskem in sevniskem okraju. Blagi gospod je v deželnem zboru v Gradcu pokazal, da mu je mar za težave in potrebe svojih slovenskih, kmetskih volilcev. Volimo ga zopet in enoglasno!

(Marburger-Zeitung) srbi brz izvedeti slovenske kandidate za deželni zbor ter je v ta namen polzeve rogljice potisnila na svetlo in objavila ta-le od nje izmišljeni imenik kandidatov: Dominuš, Radaj, Herman, Geršak, Kosar, Bobinc, Šac in urednik „Slov. Gospodarja“. No, slednji tukaj javno izreče, da še nikoli niti mislil ni na kandidaturu, pač pa se bo držnil dragim Slovincem gledé volitev po svojem najboljšem znanju in prepričanju prav svetovati in k zmagi narodnih poslancev pripomagati!

(Zmrznil) je M. Sobinšek pri št. Martinu pri Šaleku, ker se je bil žganjice napil in na poti obležal.

(Velik pretep) je bil v Račah med fanti iz Rač in Podove. Delavca Franca Auer-ja so ubili. Podovski kovač je neki najbolj hrabro udrihal.

(Celjska sodnija) je J. Gojkoviča iz G. Gorice na 10 let v težko ječo obsodila, ker je lani hotel ženo in 2 otročiča z arsenikom zastrupiti.

(„Brancelj“) Prva številka X. letnika je 15. jan. v Ljubljani izišla na svetlo z 2 posebno dobrima velikima podobama in mikavno besedo.

(Iz Celovca) prevažajo iz tamošnje javne bolnišnice ob zimskem času mrtlice v Innsbruck na vseučilišče, kder jih pri poduku prihodnjim zdravnikom razsekavljajo.

(Za uboge Črnogorce) je poslal č. g. Peter Cizej 2 fl. č. g. Ant. Šibal 5 fl.; g. dr. Filip Terč daroval 1 fl.

(Nove zemljiščne knjige) se bodo začele spisovati za katastralno srenjo Samarkovo 11. febr. t. l. Naj vsak pazi na svoj „grunt“ in jegove mejaše.

(Razpisana služba) za sodnijsko slugo pri c. k. sodniji v Gornji-Radgoni je razpisana do 10. febr. Prošnik mora slovenski znati.

(Učiteljska služba) pri sv. Barbari v Halozih je razpisana do 15. febr. Plačilo znaša 550 fl. Stanovanje prosto.

Dražbe III. 22. jan. Jakob Strohmayr 1400 fl. v Lučanah, Peter Jaušovec v Gornji-Radgoni; 25.

jan. Simon Pašek v Vižingi 4000 fl., Janez Wunder v Mahrenbergu 2000 fl., Henrik Zimmermann 15.000 fl. v Gornji-Radgoni, Franc Muršec v Sevnici 603 fl.; 30. jan. Anton Held v Mahrenbergu 400 fl.

Loterijske številke:

V Trstu 12. januarja 1878: 75, 29, 76, 38, 36.

V Lincu „ „ 49, 57, 52, 27, 14.

Prihodnje srečkanje: 26. januarja 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63.80 — Srebrna renta 67.10 — Zlata renta 74.61 — Akcije narodne banke 811 — Kreditne akcije 221 — 20 Napoleon 9.50 — Ces. kr. cekini 5.61 — Srebro 103.80.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁹⁹/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica	Rž	Jecmen	Oves	Turšica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	9 50	6 20	5 39	3 20	6 50	6 40	8 —
Ptuj	9 60	6 20	5 40	3 35	6 40	5 60	6 10
Ormuž	8 80	6 80	5 40	3 55	5 —	7 80	4 60
Gradec	9 3	5 95	5 96	3 59	6 17	6 30	7 17
Celovec	9 34	6 32	6 20	3 —	5 18	4 46	6 86
Ljubljana	9 75	5 36	5 3	3 25	6 40	5 36	6 50
Varaždin	8 80	7 20	5 80	3 60	6 20	7 10	7 —
Zagreb	8 90	6 80	5 20	3 60	5 80	6 60	6 80
Dunaj	12 —	8 57	10 42	7 45	8 10	—	—
Pešt	10 75	7 40	8 50	6 50	7 15	5 —	—

Služba organista in mežnarja

je razpisana pri sv. Mihaelu blizu Rogaca. Službenik dobi stanovanje z 3 sobami, klet za vino, klet za rejo, en vrt, vsako leto vinsko berengo po 6 polovnjakov, pšenice po 5, zmesnega žita po 16—18 vaganov ali mecnov, ¹/₂ plačila od zvočenja in drugo cerkveno plačilo, kakoršno mežnarjem in organistom navadno gre, vrb tega še gosposkna oklicavanja. Prošuje se naj vložijo do 15. februarja t. l.

Žetale 11. januarja 1878.

Juri Pulko,
cerkveni ključar in župan.

Fant

šolo dovršivši, slovenskega in nemškega jezika več, vzame se v moji tiskarni v nk.

J. M. PAJK
v Mariboru (Marburg).